

SUB THEME 05

**Environment and Ecology, Transmigration of
Healthy Livelihood**

The Impact of Environment on Psychological Well-Being of Individuals: a Review

Malathie P. Dissanayake
The Open University of Sri Lanka
mpdis@ou.ac.lk

Introduction

The environment significantly has an impact on individuals' healthy living. The positive influence of the environment on individuals' health and well-being has been investigated by researchers in the fields of public health, psychology, architecture etc. Environmental psychology, a branch of psychology that focuses on understanding the interplay between individuals and their environment, helps researchers to identify the beneficial effects of environment on human behaviour and healthy living. The objective of this review is to explore the beneficial effects of environment on improving individuals' psychological well-being. Particularly, this systematic review focuses on exploring effects of greenspace interventions on enhancing psychological well-being by reviewing and analysing both quantitative and qualitative research evidence. Findings of the review suggested that studies highlighted the importance of the involvement of the environment for improving individuals' psychological well-being. It has beneficial effects on individuals' emotionality, by reducing negative feelings, mental fatigue, daily stress and increasing positive feelings and emotions. Further, it has provided therapeutic benefits for individuals with poor mental health and those who experience psychological problems such as anxiety, depression and trauma. Further evidence supports that environment has positive effects on improving certain cognitive processes such as reflection, self-efficacy and self-esteem. Further, the immersion of nature allows individuals to reflect on their lives which leads them to improve their understanding of making changes in their lives to live a better life and their quality of life. Research further suggests that engagement with environment helps individuals to improve some important dimensions of psychological well-being such as having a purpose in life. Evidence further suggests that immersion in nature has beneficial effects on improving

social well-being, including improving interpersonal relationships and social cohesion. Accordingly, the review of research studies provides evidence suggesting that the immersion in environment provides healing and improves individuals' psychological and social well-being, and contributes to better health outcomes. It suggests the importance of green space to human health and well-being. It will also be useful for fields such as public health to utilize strategies such as green space interventions to enhance health and well-being of individuals.

Key words: immersion in environment, health, wellbeing, psychological wellbeing, healthy living

Unravelling the Complexities: Exploring the challenges of municipal solid waste management policy implementation in Sri Lanka

M.K. Nadeeka Damayanthi

Department of Political Science, University of Kelaniya

damayanthi@kln.ac.lk

Introduction

The government of Sri Lanka has introduced the National Solid Waste Management Policy (NSWMP) in 2007. Nevertheless, past and present experience shows that the implementation of the 2007 NSWMP has failed, resulting in a multitude of issues pertaining to the environment, human health, economy, and governance in Sri Lanka. The collapse of the Meethotamulla garbage dump in 2017 serves as a tragic illustration of the Municipal Solid Waste Management (MSWM) crisis in Sri Lanka (Chandrasena et al., 2019). It stands as a stark reminder of the urgent need for effective MSWM system and policy implementation approach in the country.

As a devolved country, the complex array of institutional and legal framework involved in implementing the 2007 NSWMP in Sri Lanka. Therefore, several ministries (e.g., the Ministry of Environment and Wildlife Resources, and the Ministry of Public Administration, Home Affairs, Provincial Councils, and Local Government) and agencies from the Central Government (the Central Environmental Authority and Environmental Protection Division of Department of Police) are involved in MSWM. Furthermore, various agencies from provincial councils, such as provincial Department of Local Government and Solid Waste Management Authority of Western Provincial Council as well as Local Governments (LG) are responsible for different activities in MSWM. Furthermore, some functions also transferred to private sector, such as waste collection and transportation at municipal council areas. Moreover, citizens play a significant role in MSWM. Therefore, the 2007 NSWMP implementation is a complex process with involvement of various actors.

The major objective of this research is to investigate the role of decentralisation, particularly devolution, delegation, and privatisation in facilitating the effective MSWM operations in Sri Lanka.

Literature review

Many countries used different types of decentralisation to facilitate efficient, effective, quality public service delivery (Bernal et al., 2021). It has been argued that decentralisation may also reduce corruption by increasing citizens' participation in the different phases of policy implementation, including planning, monitoring, and auditing (Ghuman and Singh, 2017). Furthermore, scholarship argue that decentralisation practices, such as devolution and delegation can solve severe limitations associated with centrally controlled national planning, unequal distribution of resources, and delays in addressing local problems, resources controlled by centrally located elites (Merrell, 2022). Although these are the core assumptions of decentralization, sometimes these are not reality (Baiocchi, 2006) due to a range of political, institutional, resource, behavioural and psychological factors associated with the decentralization practices (Rondinelli, 1981).

Municipal solid waste management is a comprehensive process that encompasses several stages, starting from the waste generation to final disposal. The 2007 NSWMP shaped by international principles, approaches, and national standards on MSWM. The waste hierarchy (3R principles - reduce, reuse, and recycling), sustainable production and consumption, environmental accountability, social responsibility of actors in the MSWM process, and minimisation of open dumping, are some global principles that shaped the 2007 NSWMP in Sri Lanka. The active engagement of stakeholders was ensured by the implementation of market-based solutions, such as the concept of 'polluter-pays', and the recognition of producer responsibility within the production cycle. Furthermore, the public-private-partnerships on MSWM activities and infrastructure development was important principle included in this policy. Exploration of suitable resource mobilisation strategies and promoting sustainable financing mechanisms to address the MSWM system challenges of LGs is another key principle of the policy (Ministry of Environment & Natural Resources Sri Lanka, 2007).

The successive governments of Sri Lanka used several strategies, approaches, and governance methods to resolve MSWM issues. However, implementation of MSWM is challenging and highly criticised in public forums as well as academic and political discourses. Limited resources, political interferences (Fernando, 2019), a lack of awareness of citizens and inadequate support from the public and private sector (Dharmasiri, 2020, Fernando, 2019) are some key challenges in successful MSWM in Sri Lanka.

Methods and methodology

This study employed a qualitative research approach, incorporating the use of both primary and secondary data sources. The primary data for this study was collected through 30 semi-structured interviews. The interview participants consist of purposively selected public employees and political leaders from all levels of government, entrepreneurs involved in recycling and upcycling practices, and researchers. In addition, this study utilized data collected from two focus group discussions. These focus groups were consisted of members and leaders of civil society organizations, non-governmental organizations, and pressure groups that actively engaged in MSWM issues.

This research used the embedded multiple case study method, because it investigates several units within each case. Furthermore, case study method is helpful for studying complex, real-life, contemporary problems that cannot be fully explored through quantitative methods, including experiments or surveys (Yin, 2014). The agencies and ministries directly involved in the 2007 NSWMP implementation in Sri Lanka are considered national-level embedded units for the study. Two embedded units, the Western and Southern Provincial Councils, were selected as provincial level embedded units. In this study, LG is considered as the primary unit of data collection, as it is the main implementing agency of the 2007 NSWMP at the local-level. Two LGs (the Kaduwela Municipal Council and Ambalangaoda Pradeshiya Sabhawa) have been selected as sub-units for the study. The field research was conducted in Sri Lanka from November 2019 to January 2020. The collected data coded and analysed using NVIVO-12 software.

Results and discussion

Sri Lanka used four types of decentralisation: devolution, delegation, deconcentration, and privatisation to implement the 2007 NSWMP. The core assumption of decentralisation is that it solves existing issues in public service and contribute to improve the quality, efficiency, and effectiveness in service delivery. Nevertheless, the research findings of this study evident that several issues associated with design and application of decentralisation create key challenges in MSWM. These challenges include unclear demarcation of power and responsibilities between the levels of government, a limited coordination between the levels of government and various agencies within the Central Government, favoritism or political patronage of the Central Government in resource allocation, and create more avenue for corruption. A lack of coordination between different levels of government has posed significant obstacles in implementing projects aimed at infrastructure development. The failure of implementing several proposed sanitary landfilling projects served as illustration. The biasness exhibited by national-level political leaders in resources allocation to LGs resulted in severe limitation of resources to LG where it necessity. Despite being a devolved country, Sri Lanka lacks a comprehensive mechanism for distributing resources between lower levels of governments. Resource allocation being a centralized matter implies that national-level political leaders possess greater opportunities in political patronage.

Academic discourses suggest privatisation as a remedy for mitigating inefficiency in resource utilisation and curbing corruption within the public sector. On the contrary, the research findings are contradicted with this argument, due to prevailing political and bureaucratic culture in agencies involved in MSWM, particularly in LG and contracting out agencies. The weakness in existing mechanisms to reduce corruption also serve as a contributing factor increase the misconduct in MSWM at local-level.

Conclusion and remarks

In theoretically, the 2007 NSWMP is appropriate to address MSWM issues in Sri Lanka as it encompassed with international principles and viable national standards and approaches. However, nearly two decades of

experiences of policy implementation shows that the implementation of the policy is failed. The research findings revealed that the implementation failure occurred due to governance issues, including design and practical issues of decentralization. These design issues of decentralisation included an unclear legal provisions, responsibilities, functions and power between different agencies involved in the policy implementation, a lack of coordination across the government, and overlapping of responsibilities.

The challenges are increased by country context, such as complex, highly politicised and corrupt governance framework and negative political and bureaucratic culture. Therefore, until resolve these governance issues, any policy will not be success in Sri Lanka. Application of good governance principles in policy implementation, such as ensure the adequate watch-dog mechanism and public participation in policy implementation, establishment of adequate mechanism to coordinate various agencies are some key measures to mitigate the issues associate with the MSWM implementation in Sri Lanka.

Key words: 2007 National Solid Waste Management Policy, Decentralisation, Devolution, Corruption, Municipal Solid Waste Management, Policy Implementation, Political and Bureaucratic Culture, Privatisation

References

- BAIOCCHI, G. 2006. Inequality and innovation: Decentralization as an opportunity structure in Brazil. In: BARDHAN, P. & MOOKHERJEE, D. (eds.) Decentralization and local governance in developing countries: A comparative perspective. Cambridge: MIT Press.
- BERNAL, D., RESTREPO, I. & GRUESO-CASQUETE, S. 2021. Key criteria for considering decentralization in municipal wastewater management. *Heliyon* [Online], 7. Available: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2021.e06375>.
- CHANDRASENA, W. K. N., PREMASIRI, H. D. S. & KARUNARATHNA, A. K. 2019. Design challenges in landfill gas and leachate management in the development of Meethotamulla dumpsite to an urban park in Sri Lanka. "Equitable Resilience", 10th Annual Research Symposium-2019, 17-18 December 2019 2019 Sri Lanka: Colombo. Sri Lanka: Colombo: National Building Research Organisation, 269-279.

- DHARMASIRI, L. M. 2020. Waste management in Sri Lanka: Challenges and opportunities. Sri Lanka Journal of Advanced Social Studies [Online], 09. Available: <http://doi.org/10.4038/sljass.v9i1.7149>.
- FERNANDO, R. L. S. 2019. Solid waste management of local governments in the Western Province of Sri Lanka: An implementation analysis. Waste Management [Online], 84. Available: <https://doi.org/10.1016/j.wasman.2018.11.030>.
- GHUMAN, B. S. & SINGH, R. 2017. Decentralization and delivery of public services in Asia. Policy and Society, 32, 7-21.
- MERRELL, I. 2022. Blockchain for decentralised rural development and governance. Blockchain: Research and Applications [Online], 3. Available: <https://doi.org/10.1016/j.bcra.2022.100086>.
- MINISTRY OF ENVIRONMENT & NATURAL RESOURCES SRI LANKA 2007. National policy on solid waste management. Sri Lanka: Battaramulla.
- RONDINELLI, D. A. 1981. Government decentralization in comparative perspective: Theory and practice in developing countries. International Review of Administrative Sciences [Online], 47. Available: <https://doi.org/10.1177/002085238004700205>.
- YIN, R. K. 2014. Case study research: Design and methods, Sage Publications.

ප්‍රජා සංක්‍රමණික ඉතිහාසය ගොඩ නැගීම පිළිබඳ ක්‍රමවේදීය ගැටලු සහ

අර්ථකථනයේ සීමා

ජගත් බණ්ඩාර පතිරගේ,

ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්ය, සමාජ විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය

jagathp@soc.cmb.ac.lk

මානව සංක්‍රමණය හුදෙක් භෞතික දේශසීමා අතික්‍රමණය කිරීමකට වඩා සංස්කෘතික පද්ධතියක සිදු වන්නා වූ සංක්‍රමණයකි. දේශසීමා තරණයේදී පුද්ගලයකු රැගෙන යන්නේ හුදෙක් මානව ශරීරය පමණක් නොව සමස්ත සංස්කෘතික හැඩ ගැස්මට වේ. කාලයක් මුළුල්ලේ යම් ප්‍රජාවක් ආශ්‍රිතව සිදුවන මෙවැනි සංක්‍රමණ හේතුවෙන් එම ප්‍රජාව ආශ්‍රිතව සංක්‍රමණික ප්‍රජා ඉතිහාසයක් එම සමාජය තුළ ස්ථාපිත වීමට හේතු වේ. එය ප්‍රජා අන්‍යතාව ගොඩනැගීමට මෙන්ම එම සංක්‍රමණිකයාට 'අයත් බව' (belonging) පිළිබඳ හැඟීම ස්ථාපිත කිරීමට තීර ලෙස බලපායි. එසේම යම් සංක්‍රමණිකයකුගේ ප්‍රජාවට ඇති ස්ථානය සංක්‍රමණික සමාජයක ඔහුට හෝ ඇයට හෝ ඇති කාරකත්වය (agency) සහ දේශපාලන පෙනී සිටීමට (political representation) තීරණාත්මක ලෙස බලපායි. විශේෂයෙන්ම පාරජාතික (transnational) සහ බහු සංස්කෘතික සන්දර්භයකදී ප්‍රජා ගොඩ නැගීම මෙන්ම ප්‍රජාවට හඳුනා ගැනීමද අභියෝගකාරී වේ. මක්නිසාද යත්, ප්‍රජාව නැමැති අත්දැකීම වඩාත් වියුක්ත සහ සංකල්පීය හෝ පරිකල්පනීය (Amit, 2002) තත්ත්වයකට පත්ව ඇති බැවිනි. මෙම සන්දර්භය තුළ ප්‍රජාව නැමැති අත්දැකීම සංක්‍රමණික සන්දර්භයක් ඇසුරෙන් වටහා ගන්නේ කෙසේද? එය අර්ථ කථනය කිරීමේදී සංක්‍රමණිකයා සහ පර්යේෂකයා මුහුණ දෙන අර්ථකථනීය ගැටලු මොනවාද? එම අර්ථකථනයේ සීමා මොනවාද? ඉහත ගැටලු මත පදනම් වෙමින් පාරජාතික සංක්‍රමණික අවකාශය තුළ ප්‍රජාව නැමැති සංකල්පය වටහා ගැනීමට මෙම අධ්‍යයනයෙන් බලාපොරොත්තු වේ.

ප්‍රජාවන් හඳුනා ගැනීමේදී ක්‍රමවේදීය උභතෝකෝටිකයන් යටතේ පර්යේෂකයකු මුහුණ දෙන එක් ගැටලුවක් නම් එම සංක්‍රමණික ප්‍රජාවගේ ඉතිහාසය ගොඩ නැගීමයි. විශේෂයෙන්ම සිය වසකට පෙර ආරම්භ වූණු සංක්‍රමණ මෙන්ම විවිධ සංක්‍රමණික වර්ගීකරණයක් යටතට ගැනෙන කණ්ඩායම් ගතිකත්වයන් එම මූලාශ්‍රය වාර්තා වීමට සහ සුරක්ෂිත වීමට බෙහෙවින් බලපායි. මේ අනුව යමින් විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේද මගින් මතු කරන්නා වූ සීමා ද, විකල්ප ක්‍රමවේදීය දත්ත මූලාශ්‍රය තහවුරු කිරීමට තීරණාත්මක ලෙස බලපායි. උදාහරණයක් වශයෙන් මුඛ පරම්පරාගත ඉතිහාස මූලාශ්‍රය පිරික්සීමට හැකි වුවද ඒවායේ විශ්වසනීයත්වය ගොඩ නැගීම මෙන්ම එම මූලාශ්‍රය අභාවයට යෑමට ඇති ඉඩ සහ එම මූලාශ්‍රය ප්‍රතිඅර්ථ කථනයන්ට හසු වීම යන සීමා මෙහිදී කැපී පෙනෙයි.

ඔස්ට්‍රේයාවේ ඩාවින් නුවර වෙසෙන සිංහල සංක්‍රමණික ප්‍රජාව කේන්ද්‍ර කොට ගනිමින් සිදු කරන ලද මෙම පර්යේෂණය තුළ සිංහල සංක්‍රමණික ප්‍රජා ඉතිහාසය ගොඩනැංවීමේදී අනුගමනය කරන ලද ක්‍රමවේදීය ඵලඹුම් භාවිත කරමින් පර්යේෂකයා යෝජනා කරන්නේ ප්‍රජාව නැමැති සංකල්පය දෘශ්‍යමාන මෙන්ම පරිකල්පිත අත්දැකීමක් බවත්, එබැවින් එම තත්ත්වය හුදෙක් යථානුභූතවාදී ක්‍රමවේදීය ඵලඹුමක් මගින් පමණක් තේරුම් ගත නොහැකි වන අතර, ඒ සඳහා සංසන්දනාත්මක, දොන විභාගාගන්මක ඵලඹුමක් භාවිත කළ යුතු බවයි.

ක්‍රමවේදය

ඉමානව වංශ ලේඛන ක්‍රම වේදය පදනම් කරගෙන මෙම අධ්‍යයනය සිදු කෙරිණි. ආධ්‍යානයන් 35 ක් ද අවිධිමත් සම්මුඛ සාකච්ඡා පනහකට අධික ප්‍රමාණයකින් ද යුත් සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණය මත පදනම් වූ මෙම අධ්‍යයනයේ දී ප්‍රජා අන්‍යායා ඉතිහාසය පිළිබඳ කාර්ය භාරය මෙන්ම ප්‍රජාව සතු ලිඛිත මූලාශ්‍රය ද මුඛ පරම්පරාගත සාහිත්‍යය ද අධ්‍යයනය කරනු ලබන අතර එම ආධ්‍යාන තේමා විශ්ලේෂණය මත පදනම්ව විශ්ලේෂණය කරන ලදී. ක්‍රමවේදය ව මෙම පර්යේෂණය ගොඩනැංවීමේදී අර්ථකථනවේදයත් මාර්ටින් හෙඩ්ගර් ගේ (Heidegger, 2008) සත්ථාවේදයත් මත පදනම් වෙමින් ප්‍රජාව යන සංකල්පය ඓතිහාසිකව ගොඩ නැගෙමින් පවතින ක්‍රියාවලියක් බවත් විධිමත් ආයතනික සහ ව්‍යුහාත්මක මෙන්ම ස්මරණීය මැදිහත් වීමකින් තොරව ඉතිහාසයට පැවැත්මක් නැති බවත් තර්ක කෙරෙන අතරම ඒ අනුව යමින් ප්‍රජාව යනු පරිකල්පනය මෙන්ම යථාර්ථය අතර දෝලනය වන්නක් බවත් තර්ක කෙරේ.

දත්ත සහ විශ්ලේෂණය

මුල්කාලීනව ධාවින් කරා පැමිණි ඇතැම් සිංහලයන් පිළිබඳ බණ්ඩිත මතක තත්කාලීනව එහි ජීවත් වන්නන් තුළ පවතී. ඇතැම් අය ප්‍රකාශ කරන පරිදි 1880 දශකය කාලය තුළ ධාරවින් කවුන්සිලයේ සේවය කළ දිනා ඩී. සිල්වා නැමැති පුද්ගලයකු පිළිබඳ සඳහන් වන අතර ඔහුගේ සේවය සිහිවීම පිණිස (Dina beach) (Dina Courts), යනුවෙන් නම් කර ඇත. උතුරු ප්‍රාන්තයේ ධාරවින් ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ ලේඛනවලට අනුව පුද්ගල සහ ස්ථාන නාම යටතේ ඇති තීරුවෙහි සඳහන් කර ඇති ආකරයට අනුව දිනා ඩී. සිල්වා යනු 1928- 1937 කාලයේ කර්නල් ආර්. එච්. වෙඩෙල් නැමැති පරිපාලකයා යටතේ හර්වත්මන්ට් හවුස් පිරිසිදු කරන්නකු සහ උද්‍යාන පාලකයකු ලෙස සේවය කළ පුද්ගලයෙකි. ඔහු 1886 දී ධාරවින් වෙත සංක්‍රමණය වී ඇති අතර අවුරුදු 49ක් වැනි දීර්ඝ කාලයක් එහි වාසය කර වයස 79 දී මිය ගොස් ඇත. ඔහු ශ්‍රී ලංකාවේ උපත ලැබූ අයකු ලෙස සැලකේ. 1871 දී ශ්‍රී ලංකාවේ උපන් බ්‍රිතාන්‍ය පුද්ගලයකු ලෙස සැලකෙන ඔහු ඉපිද ඇත්තේ 1871 දීය. ඔහු ප්‍රථමයෙන් ධාරවින් හි ලියාපදිංචි වී ඇත්තේ 1871 දී ය.

මුඛ පරම්පරාගත ඉතිහාසය අනුව ධාවින් කරා ළඟා වූ මුල් ශ්‍රී ලාංකිකයන් එහි පැමිණ ඇත්තේ ඩෙවොන්ශයර් නැමැති ඔස්ට්‍රේලියාවේ ක්වින්ස්ලන්ඩ් නුවරට පැමිණි ශ්‍රී ලාංකිකයන් ළඟා වූ කාලයට සමීප කාලයකය. තවත් සංක්‍රමණිකයෙකු ප්‍රකාශ කළ ආකාරයට එම කාලයේම බඩුන් අප්පු නමින් අයෙක් සිට ඇති අතර ඔහු විවාහ වී ඇත්තේ ඔස්ට්‍රේලියාවේ ආදිවාසී කාන්තාවක් සමඟිනි. ධාවින්හි වාසය කරන වෛද්‍යවරයකු මාගේ තොරතුරු දායකයකුට ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ ඇය වෙත ප්‍රතිකාර ගැනීමට පැමිණි. ඔස්ට්‍රේලියානු ආදිවාසී කාන්තාවකට සිංහල වාසගමක් තිබූ බවත් ඒ පිළිබඳව විමසන විට ඇය ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ එම ආදිවාසී කාන්තාවගේ මුත්තකු ශ්‍රී ලාංකිකයකු බවත් ශ්‍රී ලංකාවේ සිට පැමිණ ඇයගේ මිත්තනියව විවාහ කරගෙන ඇති බවත්ය. ධාවින් නුවර වාසය කරන මගේ තවත් දත්ත දායකයකු ප්‍රකාශ කළේ ඔහු බ්‍රිස්බේන් නුවර දුෂ්කර ප්‍රදේශයක සංචාරයක යෙදෙන අතරතුරදී ආදිවාසී ළමුන් කිහිප දෙනකු ශ්‍රී ලංකාවේ පහතරට නැටුම් වලට සමාන නර්තනයක යෙදෙන අයුරුය. ඒ පිළිබඳව ඔවුන්ගේ වැඩිමහලු අයගෙන් විමසීමේදී දැනගෙන ඇත්තේ ඔවුන්ගේ මුත්තකු ලංකාවේ දකුණුලක ප්‍රදේශයෙන් පැමිණි බෙකරිකරුවකු බවයි.

The Northern Territories Times and Gazettes Shipping (1888) වාර්තා කරන පරිදි 1888 & Devonshire නැමැති නෞකාවෙන් අනෙකුත් යුරෝපීය සහ ආසියාතිකයන් සමඟ පැමිණි සිංහලයන් දෙදෙනෙකු සිට ඇත. එහෙත් ඔවුන්ට කුමක් වූයේ දැයි පැහැදිලි තොරතුරක් ඉන්පසු වාර්තා වන්නේ නැත. 1911 ජන සංඛ්‍යා ලේඛන වාර්තා අනුව ඩෙවොන්ෂයර්හි සිංහලයන් අටදෙනෙකු ඉඳ ඇත (nartanaya සූරිය 2015 108).

ක්‍රමවේදීයව ඔස්ට්‍රේලියාව සාමාන්‍යකරණය කරන ලද දෘෂ්ඨි කෝණයකින් විමසා බැලිය නොහැකිය. සමාජීයව භූගෝලීයව සහ ජනවිද්‍යාත්මකව ගත් කල ඔස්ට්‍රේලියාව අතිශය ගතිකත්වයකින් යුත් ක්ෂේත්‍රයකි. මෙම විවිධත්වය ඕනෑම වාර්ගික කණ්ඩායමක වර්ධනය කෙරෙහි තීරණාත්මකව බලපායි. ඔස්ට්‍රේලියාවේ ධාවීන් නුවර වෙසෙන සිංහල ප්‍රජාවේ වර්ධනය තේරුම් ගත යුත්තේ මෙවන් සංදර්භයකය. ඓතිහාසිකව සලකා බලන කල ධාවීන් හි වෙසෙන සිංහල ජනයාගේ ඉතිහාසය ප්‍රධාන ධාරාවේ මූලාශ්‍ර දෙකක් මත රඳා පවතී. ඒවා නම් නෛතික හෝ කාර්යාලීය ලිඛිත මූලාශ්‍රය සහ මුඛ පරම්පරාගත ඉතිහාසයයි. මේ අනුව ඉතිහාසය පිළිබඳව දැන උගත් අයගේ මිය යෑමත් ජීවත් වන අයගේ පවතින මතකය අහෝසි වී යෑමත් සමඟ ඉතිරිව පවතින්නේ ඛණ්ඩිත වූ මතකයක් පමණි. විශේෂයෙන් තත්කාලීන තරුණ සිංහල සංක්‍රමණික ජනතාවගේ මේ පිළිබඳව දැන ගැනීමට ඇති රුචිකත්වය මිලින වි යෑම නිසා මෙම ඓතිහාසික තොරතුරු පවත්වාගෙන යෑම සහ ඒ පිළිබඳව නිවැරදි අඛණ්ඩ වූ ආබ්‍යානයක් ගොඩනැගීමට අපහසු වී තිබේ. විශේෂයෙන්ම ලිඛිත මූලාශ්‍රයන්ගෙන් සත්‍ය ඉතිහාසය අවම වූ සන්දර්භයක මෙම කටයුත්ත තවත් අසීරු කාර්යයක් වේ. මෙම කටයුත්ත අසීරු වීමට බලපාන තවත් ප්‍රධානම කාරණයක් වන්නේ ඔස්ට්‍රේලියාවට පැමිණෙන මෙම තත්කාලීන තරුණ ජනතාව ඔස්ට්‍රේලියාවට පැමිණෙන්නේ එක්කෝ ස්ථිර පදිංචි වීමේ අවසර පතක් හෝ එසේ නැත්නම් තාවකාලිකව පදිංචි වීමේ අවසර පතක් රැගෙන ඔස්ට්‍රේලියානු පුරවැසියන් වීමේ සිහිනයක් සමඟ වීමයි. එසේ ළඟා වන ඔවුන්ගේ සිහිනය වන්නේ ඉතා ඉක්මනින් භෞතිකව ස්ථාවර වීමත් ඔස්ට්‍රේලියානු පුරවැසිභාවය ලබා ගැනීමත්ය. මෙවැනි හේතු නිසා මෙම අයගේ ප්‍රජා ඉතිහාසය ගොඩනැගීම ඉතා දුෂ්කරය.

දෙවනුව තත්කාලීනව ඔස්ට්‍රේලියාවේ ධාවීන් හි වෙසෙන ශ්‍රී ලාංකික සංක්‍රමණික ප්‍රජාව ගේ ප්‍රජාමය හැඟීම විසුරුණු එකක් වන අතර එය ඉතාම ගතිකත්වයකින් ද යුක්තය. ප්‍රජා ඉතිහාසය සේම ප්‍රජාව පිළිබඳ ඇති හැඟීම් ද ගතික ස්වරූපයකින් පවතී. ඇතැම්විට ප්‍රජාව පිළිබඳ මෙම හැඟීම තිවු වන අතර ඇතැම් විට ලිහිල් වූ ස්වරූපයකින් පවතී. මෙහිදී පර්යේෂකයෙකු මුහුණ දෙන ප්‍රධානතම අභියෝගය නම් ශ්‍රී ලාංකීය ප්‍රජාව යනුවෙන් හඳුනාන හැකි සුවිශේෂී වූ ප්‍රජා ලක්ෂණ ඔස්ට්‍රේලියාව වැනි බහු සංස්කෘතික රටක දී දැක ගැනීමට නොහැකි වීමයි. මන්දයත් පැහැදිලිව හඳුනාගත හැකි ප්‍රජාමය ලක්ෂණ (Cohen, 1985) ලෙස සැලකෙන භෞතික සංස්කෘතික ලක්ෂණ ඉතාම බොද වූ ස්වභාවයකින් සංක්‍රමණික ප්‍රජාවන් අතර පවතින බැවිනි. උදාහරණයක් ලෙසට ශ්‍රී ලාංකේය සිංහල ජනතාවට අනන්‍ය වූ භූමි කලාපයක් හෝ ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පීය ලක්ෂණ වලින් යුක්ත වාස භූමියක් භෞතික වශයෙන් ඔස්ට්‍රේලියාව වැනි බහු සංස්කෘතික රටක දැක ගැනීමට නැත. ඒ වෙනුවට අපට දැක ගැනීමට හැක්කේ විවිධ ජාති මිශ්‍ර වූ. එම රටටම අන්‍ය වූ ගෘහ නිර්මාණ, සංස්කෘතික සහ භෞතික ගොඩනැගීම් වලින් යුත් පරිසරයකි. මෙවැනි දැකගත හැකි ලක්ෂණ මතුවන්නේ ප්‍රජාව එක් රැස් වන අවස්ථාවලදී හෝ සාමූහික සැමරුම් වලදී වේ. නැතහොත් පුද්ගලික මට්ටමේ කෙරෙන සැමරුම් වලදී වේ. අන් අවස්ථාවලදී ප්‍රජාව යනු මානසික තත්ත්වයකි. මෙවන් සන්දර්භයකදී පර්යේෂකයෙකු ප්‍රජාව

යන්න තේරුම් ගැනීමේදී හුදෙක් ආනුභවික දත්ත වලට ඔබ්බෙන් ස්ථානගත වෙමින් ප්‍රජාව යන්න අර්ථකථනීය සහ සන්නාමය තලයක අවබෝධ කරගත යුතුවේ.

මුඛ්‍ය පද : ප්‍රජා සංක්‍රමණික ඉතිහාසය, ඔස්ට්‍රේලියාවේ ශ්‍රී ලංකාව.

Reference

- Amit, Vered. 2002. "An anthropology without community?" In "The Trouble With Community: Anthropological Reflections On Movement, Identity And Collectivity", ed. Amit Vered and Rapport Nigel London: Pluto Press.
- Cohen, Anthony P. 1985. The Symbolic Construction of Community. London: Tavistock. 'Shipping' 1888, The Northern Territory Times and Gazette p. 2, <<http://trove.nla.gov.au/newspaper/article/3313639?browse=ndp%3Abrowse%2Ftitle%2FN%2Ftitle%2F9%2F1888%2F09%2F22%2Fpage%2F552750%2Farticle%2F3313639>>.
- Heidegger, M. 2008, Being and Time, Harper Perennial and Modern Thought, New York, London.
- Weerasooriya, WS 1988, Links between Sri Lanka and Australia, Government Press, Colombo.

